

Folketingets Uddannelsesudvalg
Christiansborg

Ministeren

Frederiksholms Kanal 21
1220 København K
Tlf. 3392 5000
Fax 3392 5547
www.uvm.dk

3. maj 2006

I forbindelse med behandlingen af (L 221) Forslag til Lov om ændring af lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejds-skoler (frie kostskoler). (Ændret hovedsigt og kompetencegivende undervisning m.v.) har Folketingets Uddannelsesudvalg i brev af 20. april 2006 stillet mig følgende spørgsmål:

Spørgsmål 1:

”Vil ministeren kommentere samtlige forslag fra Højskoleudvalget og oplyse, om ministeren ønsker at gennemføre de stillede forslag og i benægtende fald begrunde dette?”

Svar:

I de almindelige bemærkninger til lovforslaget er der i afsnit 1 om lovforslagets baggrund en oversigt over Højskoleudvalgets forslag. En del af forslagene vil kunne gennemføres uden lovændring, ligesom nogle forslag retter sig til andre end undervisningsministeren eller regeringen. Der vil i sagens natur ikke blive fremsat lovforslag om disse forslag. Der er ligeledes i de almindelige bemærkninger en gennemgang af disse forslag, herunder om ministeriets medvirken til deres gennemførelse, hvortil jeg henviser.

De af Højskoleudvalgets forslag, der forudsætter et lovinitiativ, er

1. Forslag om ændring af hovedsigtet fra ”folkelig oplysning” til ”livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse”.
2. Undervisning efter anden lovgivning, samt om rammer for et étårigt kompetencegivende højskolekursus, som kan tjene som adgangsgrundlag til en videregående uddannelse.
3. Lukkede kurser for elever med særlige forudsætninger.
4. Genetablering af en statslig elevstøtte for elever på lange kurser.
5. Bortfald af undervisningsministerens adgang til at dispensere for kravet om mindst 24 årselever pr. skoleår.

Forslagene til nr. 1 og 2 er stillet af et flertal af Højskoleudvalget, mens de øvrige er stillet af et samlet udvalg.

Forslagene under nr. 3 må jeg afvise, da det - ud over at være udgiftsdrivende - indebærer et brud med et hævdundet princip om, at der ikke ydes statstilskud til kurser, der ikke er åbne for alle. Hertil kommer, at forslaget kan være konkurrenceforvridende i forhold til andre kursusudbydere og svække grundlaget for at fastholde skolernes status som ikke-erhvervsdrivende fonde med den skattefritagelse, der følger heraf.

Forslaget under nr. 4 kan jeg ikke imødekomme, da det selv ved uændret aktivitetsomfang vil være udgiftsdrivende. Jeg skal i denne forbindelse understrege, at det i kommissoriet for Højskoleudvalget er anført, at forudsætningen for udvalgets anbefalinger er udgiftsneutralitet. Udvalget erkendte da også, at forslaget ikke var udgiftsneutralt, og at det hermed ikke opfyldte kommissoriet. I Højskoleudvalgets rapport vurderes det, at ordningen ville koste i omegnen af 50-70 mio. kr., hvoraf udvalget anviste finansiering for ca. 30 mio. kr. Beregningen baserer sig på uændret aktivitetsomfang.

Endelig kan jeg ikke støtte det under nr. 2 nævnte forslag om rammer for et ét-årigt kompetencegivende højskolekursus, som kan tjene som adgangsgrundlag til en videregående uddannelse. Forslaget vil ikke kunne gennemføres uden en støtteordning mest nærliggende i form af SU, hvilket forudsætter en central godkendelse af kurset. Dette ville være et brud med afgørende frihedsprincipper for skoleformen. Hertil kommer, at forslaget er udgiftsdrivende.

Dette svar fremsendes i 5 eksemplarer.

Med venlig hilsen

Bertel Haarder